

Силабус навчальної дисципліни ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА

підготовки

бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Вибіркова	
Мова навчання	Українська	
Факультет/Інститут	Архітектурний	
Кафедра	Філософії	
Контакти кафедри	Каб. В-706 (сьомий поверх висотного корпусу), телефон +38 056 756 34 42; внутр. 4-42, ел. адреса: philosophy@pdaba.edu.ua kerimova.anzhelika@pdaba.edu.ua	
Викладачі-розробники	Складановська Марина Григорівна, доктор філософії, доцент кафедри філософії	
Контакти викладачів	skladonovska.maryna@pdaba.edu.ua +380664573199	
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/index.html	
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/KONS.2022-2023.pdf	

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія і педагогіка» дозволяє ознайомитися з основними теоретичними положеннями сучасної науки і практичним застосуванням психолого-педагогічних знань у професійній діяльності та особистому житті для кращого розуміння самого себе та інших людей, створення вірних стосунків у родині, виховання своїх дітей, розкриття творчого потенціалу кожної особистості.

	Години	Кредити	Семестр	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	15		15	
виконання курсового проєкту або роботи				
виконання індивідуальних завдань	20		20	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	15		15	
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю	залік		залік	

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія і педагогіка»:

- ознайомлення студентів з основними поняттями та категоріями психологічної науки;
- освоєння студентами психологічної грамотності та психологічної культури, без чого не можливе нормальне людське життя у суспільстві та безконфліктне спілкування з іншими людьми;
- розкриття психологічної характеристики особистості, її спрямованості, темпераменту, характеру, здібностей;
- усвідомлення сутності механізмів психічних процесів, станів, якостей особистості як підвалин її формування в процесі навчання та професійної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія і педагогіка» є:

- ознайомлення та засвоєння студентами основних понять та термінів психології на рівні їх відтворення, тлумачення та застосування;
- виявлення індивідуальної психологічної особливості кожного за допомогою певних методик.
- формування вмінь безконфліктного спілкування, саморегуляції та розвитку.

Пререквізити дисципліни – «Історія і культура України», «Філософія», «Соціологія».

Постреквізити дисципліни – «Педагогіка вищої школи».

Компетентності: (відповідно до освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» СВО ПДАБА 191 б - 2020):

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.

Компетентності: загально-освітні:

- здатність застосовувати психологічні знання у практичних ситуаціях професійної діяльності та особистісного самовдосконалення;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- прагнення до власного розвитку, збереження психічного здоров'я та психологічної культури.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» СВО ПДАБА 191 б - 2020):

РН03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

РН13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів.

PH16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- категорії та основні поняття психології;
- біологічні основи психіки;
- свій тип нервової діяльності, поняття темпераменту;
- емоційні стани та механізми їх виникнення;
- зв'язок між пізнавальними процесами та професійною діяльністю;
- загальні поняття про психологічні особливості особистості
- функції, засоби спілкування;
- завдання, принципи та методи виховання.

вміти:

- застосовувати спеціальні прийоми підвищення ефективності пізнавальних процесів, що супроводжують діяльність;
- організовувати на науковій психологічній основі спілкування в колективі, відносини з підлеглими, керівниками, громадянами;
- запобігати станам стресу та фрустрації;
- спілкуватись без конфліктів;
- творчо застосовувати психологічні знання в процесі рішення професійних завдань та вихованні дітей.
-

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основи психології і педагогіки					
1. Психологія як наука про психіку людини Поняття про психіку людини	2	2			2
2. Свідомість та неусвідомлювані явища	2	2			3
3. Когнітивна підструктура особистості Психічні пізнавальні процеси: відчуття сприйняття, увага, пам'ять, мислення, уява	4	4			4
4. Предмет, категорії та завдання психології. Педагогічний процес	2	2			2
5. Проблема особистості в психології	2	2			1
6. Індивідуально-психологічні властивості особистості. Темперамент. Характер	4	4			1
7. Емоційно-вольова сфера особистості	2	2			4
8. Вікова психологія	2	2			2
9. Виховання та навчання як фактор розвитку особистості	2	2			1
10. Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним	2	2			4
11. Соціальне середовище та його виховні функції	2	2			1

12. Соціально-психологічний клімат Конфлікт та конфліктна поведінка	4	4			15
Підготовка до контрольних заходів					15
Виконання та захист реферату					20
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Назва					
Разом за змістовим модулем 1					
Змістовий модуль 2. Назва					
Разом за змістовим модулем 2					
Змістовий модуль 3. Назва					
Разом за змістовим модулем 3					
Змістовий модуль 4. Курсовий проект (робота) (за наявності в навчальному плані)					
Разом за змістовим модулем 4					
Підготовка до екзамену (за наявності в навчальному плані)					
Усього годин					

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. <i>Свідомість та неусвідомлювані явища. Психіка-поведінка-діяльність.</i> Стани свідомості: природні, змінені, патологічні. Свідомість та наркотики	1. Васянович Г.П. Основи психології 2012р.pdf . . Складановська М.Г. Психологія 2018г.doc
2. <i>Психічні пізнавальні процеси: мислення, уява.</i> Зв'язок мислення та мови у повсякденному житті людини. Типи мислення людей та їх специфічні прояви. Мислення та мова. Види та функції мови. Інтелект та можливості його оцінки	2. Москалець В. П. Загальна психологія http://194.44.152.155/elib/local/2716.pdf
3. <i>Емоційно-вольова сфера особистості. Почуття.</i> Стрес та його особливості. Воля та вольові дії людини.	3. Складановська М.Г. Психологія 2018г.doc
4. <i>Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним.</i> Функції та структура спілкування. Спілкування як сприйняття людиною інших (перцепція). Спілкування як взаємодія (інтеракція).	4. Філоненко М.М. Психологія спілкування 2008р.pdf

ОРИЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Психіка, її основні функції та прояви. Психіка і мозок.
2. Характеристика методів психологічного дослідження.
3. Гуманістична психологія та проблеми, які вона вирішує.
4. Свідомість, її стани: нормальні та змінені (бадьорість, сон, гіпноз, медитація).
5. Роль біологічного та соціального факторів в психіці людини згідно теорії З. Фрейда.
6. Самосвідомість особистості, її характеристика та роль у життєдіяльності людини.
7. Теорія особистості Е. Бьорна (його книга «Люди, які грають в ігри...»
8. Психосоціотипи К.Г. Юнга, критерії їх виокремлення та характеристика.
9. Уявлення про людину в роботах Е. Фромма.
10. Теорія особистості А. Маслоу.
11. Когнітивна теорія особистості Джорджа Келлі.
12. Що таке особистість та як вона формується.
13. Життєвий шлях людини: етапи та вікові кризи.
14. Стреси в житті людини: профілактика та подолання їх негативних наслідків.
15. Агресія та агресивна поведінка.
16. Особливості публічного виступу: психологічний аспект.
17. Творчість як спосіб реалізації особистості.
18. Темперамент та індивідуальність людини.
19. Характер та воля. Як розвивати силу волі.
20. Конфлікт як соціальний феномен. Теорії поведінки особистості у конфлікті.
21. Пам'ять. Прийоми та способи покращення пам'яті людини. Розвиток пам'яті у дітей.
22. Увага та її властивості. Психологічні рекомендації щодо управління увагою.
23. Уява та фантазія: їх роль у життєдіяльності людини.
24. Екологічна психологія: проблеми та актуальність.
25. Вплив природно-антропогенного середовища на психіку людини.
26. Мова, її види та функції у житті людини.
27. Вербальне спілкування, його функції та особливості
28. Невербальні способи спілкування.
29. Поняття інтелекту у психології. Що визначає розвиток інтелекту.
30. Вплив негативних емоційних станів на здоров'я.
31. Психічне здоров'я та гармонія особистості.
32. Дружба та кохання як соціально-психологічне явище.
33. Міжособистісні відносини у сім'ї: причини конфліктів та способи їх попередження.
34. Мотивація діяльності людини.
35. Значення психологічних знань для професійної діяльності.
36. Характеристика основних принципів та правил виховання.
37. Історичні форми організації навчання.
38. Особливості формування пізнавальних інтересів учнів.
39. Педагогічна занедбаність: психолого-педагогічні та соціальні проблеми.
40. Структура та галузі педагогічної науки, її зв'язок з іншими науками.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість є оцінкою, отриманою за змістовий модуль

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект, який містить лекції викладача та самостійно опрацьовані джерела при підготовці до аудиторних занять та контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
4	Підготовка, виконання та захист реферату	15
5	Виконання контрольної роботи поточного контролю	30
		100

Бали за конспект:

10-8 - конспект містить розкриті питання всіх лекцій, самостійних питань;

7-4 - у конспекті відсутні 2-3 лекції або 2-4 питань для самостійної роботи;

3-1 - не повний конспект, у якому не розкриті 5-6 лекцій, або питання для самостійної роботи

0 – немає конспекту.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях, опрацьовуються самостійно та захища-

ються студентами в усній формі. Відповіді оцінюються у **30** балів:

30-25 - глибоке розуміння суті питання та можливості його застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом:

24-19 - вільна орієнтація як в окремих питаннях, так і в темі в цілому;

18-12 - неповне розкриття питання; поверхневі знання, суттєві помилки;

11-5 - низький рівень розуміння основних питань; нездатність розкрити всі питання;

5-1 - часткове володіння категоріальним апаратом; грубі помилки у відповідях.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у **15** балів:

15-11 - реферат виконаний із врахуванням всіх вимог; під час захисту студент показав вільне володіння темою;

10-6 - реферат містить помилки у оформленні; під час захисту студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; під час захисту студент показав часткове володіння темою.

Виконання контрольних робіт поточного контролю оцінюється у **30** балів.

Проводиться 3 контрольні роботи у формі тестів, які містять 6 завдань: 5 завдань вимагають вибрати правильну відповідь, 1 - дати визначення.

Кожна контрольна робота оцінюється у **10** балів: за **1-4** питання студент отримує **4** бали, за **5** питання - **2** бали, за **6** питання - **4** бали.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума показників змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Дотримання норм академічної доброчесності при виконанні контрольних заходів та індивідуальних завдань. Заохочуються творчі спроби виконання завдань, ініціатива та викладення власних думок.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА*

Основна

1. Васянович Г.П. Основи психології: навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович – К.: Педагогічна думка, 2012. – 114 с [Васянович Г.П. Основи психології 2012р.pdf](#) .
2. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 376 с. [Сергєєнкова О.П. Вікова психологія 2012р.pdf](#)
3. Москалець В. П. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с.
4. Складановська М.Г. Психологія: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання. – Дніпро: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2018, - 80с. [Складановська М.Г. Психологія 2018г.doc](#)
5. Складановська М. Г. Людина і світ: вступ до екологічної психології : навч. посібник. – 2-е вид. / М. Г. Складановська. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2012. – 161 с. [Складановська Людина і світ вступ до екологічної психології .pdf](#)
6. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. - К.: Академ-видав, 2012. - 528 с.
7. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с. [Столяренко О.Б. Психологія особистості 2012р.pdf](#)

Допоміжна

1. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 288 с. [Бочелюк В.Й. Психологія вступ до спеціальності 2007р.pdf](#)
2. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
3. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.
4. Конфліктологія: Навч. посібник для студентів дистанційної форми навчання. Укладач – доц. каф. Філософії та політології Складановська М.Г.. – Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2017. –101с. [Складановська М.Г. Конфліктологія 2017г.pdf](#)
5. Психологія управління: Навч. посібник для студентів дистанційної форми навчання. Укладач – доц. каф. філософії та політології Складановська М.Г.. – Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2017. –99 с. [Складановська М.Г. Психологія управління 2017г.pdf](#)
6. Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. - К.: Товариство «Знання», 2006. - 319 с.
7. Філоненко М. М.Ф 48 Психологія спілкування. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. —224 с. [Філоненко М.М. Психологія спілкування 2008р.pdf](#)

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

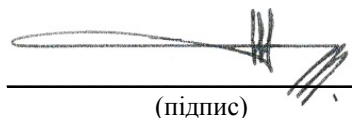
1. Большая электронная библиотека.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.big-library.info/?act=autors&tema=17&subtema=17>
2. Національна бібліотека ім. В.Вернадського. - <http://www.nbu.gov.ua/e-resources/>
3. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
4. Ваш психолог. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.vash-psihiolog.info/>
5. Психологія людини. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://psibook.com/>
6. Закон України «Про освіту». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof>
7. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>
8. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://osvita.in.ua/index.php?option>

Розробник

(підпис)

Марина СКЛАДАНОВСЬКА

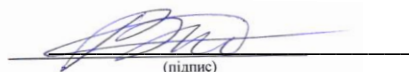
Гарант освітньої програми

(підпис)

Олександр ЧЕЛНОКОВ

Силабус затверджено на засіданні кафедри Філософії
Протокол від «29» червня 2023 року № 13

Завідувач кафедри

(підпис)

Віктор БІЛОПОЛІЙ